

नवजात शिशुलाई
जन्म पश्चात नोमिनल खाता संचालन सम्बन्धी कार्यविधि
२०७९

मोलुङ्गा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
१ नं. प्रदेश नेपाल

नवजात शिशुलाई जन्म पश्चात नोमिनल खाता संचालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९

गाउँकार्यपालिका बाट स्विकृत मिति: २०७९ भाद्र १२ गते

प्रमाणीकरण मिति: २०७९ भाद्र १२ गते

प्रस्तावना:

मोलुङ गाउँपालिका बिकट भौगोलिक क्षेत्र तथा अधिकांश भूगोलमा यातायतको सहज पहुँच नरहेको साथै स्वास्थ्य शिक्षाको क्षेत्रमा अझैपनि जनचेतनाको स्तर न्यून रहेको र मोलुङ गाउँपालिकाका नवजात शिशुको उज्वल भविष्यको निर्माणमा सामाजिक सुरक्षा कोष अवधारणालाई सहजता ल्याउन साथै संविधान प्रदत्त बालबालिकाको हकलाई समेत मध्यनजर राखी यस गाउँपालिका भित्रका नवजात शिशुहरूलाई जन्म पश्चात बचतमा सहभागिता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (२) अनुसार मोलुङ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ यो कार्यविधिको नाम :

- (१) “नवजात शिशुलाई जन्म पश्चात नोमिनल खाता सञ्चालन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७९” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि मोलुङ गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- (क) “स्थानीय तह” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
- (ख) “गाउँपालिका” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “अध्यक्ष” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ ।
- (च) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले मोलुङ गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा अध्यक्षको पदमा निर्वाचित व्यक्ति वा सो पदमा रही कार्य गर्न तोकिएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “वडा समिति” भन्नाले गाउँकार्यपालिकाको वडा समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “सभा” भन्नाले गाउँपालिकाको सभा सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “नवजात शिशु” भन्नाले वच्चा जन्मिएको २८ दिन भित्रको शिशुलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “नोमिनल खाता” भन्नाले नवजात शिशुलाई गाउँपालिकाले तोकेको बैकबाट खाता खोली दिएको बैक खाताको नाम र नम्बरलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) “सिफारिस समिति” भन्नाले नोमिनल खातामा रकम जम्मा गर्न सिफारिस गर्ने समितिलाई जनाउने छ ।

परिच्छेद २

उद्देश्य

३. उद्देश्य: यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- (क) स्थानीय तहमा बालकालिकाको हक, हित र अधिकारको संरक्षण तथा सम्बर्धनका लागि कानूनी तथा शैक्षिक भविष्यको निर्माण गर्नु ।
- (ख) स्थानीय तहमा बालबालिकाको उज्वल भविष्यको लागि सामाजिक सुरक्षा कोषको रुपमा बचत गर्ने बानीको विकास गर्न ।
- (ग) बालबालिकामाथि हुने सबै प्रकारका हिंसा, दुर्व्यवहार, अवहेलना, शोषण, बेवास्ताको अन्त्यका लागि बहुपक्षीय समन्वय तथा सहकार्य स्थापित गर्ने ।

परिच्छेद ३

नवजात शिशुलाई जन्म पश्चात जम्मा हुने बचत रकमको लक्षित वर्ग र क्षेत्रहरू

४. मोलुङ गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराईने नवजात शिशु बचत रकम लक्षित वर्ग र सम्भाव्य क्षेत्रहरू: मोलुङ गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराईने नवजात शिशु बचत रकम लक्षित वर्ग र सम्भाव्य क्षेत्रहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् :

- (क) गर्भवति भई स्वास्थ्य संस्थामा नियमित रूपमा नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम कम्तिमा चार पटक गर्भ जाँच गराएका गर्भवती महिलाहरूबाट जन्मेका नवजात शिशुहरू,
- (ख) बर्थिङ सेन्टरबाट प्रसूति सेवा लिएका वा बर्थिङ सेन्टरबाट सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा प्रेषण गरी जन्मिएका नवजात शिशुहरू,
- (ग) नेपाल सरकारको नियमानुसार मोलुङ गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट आमा सुरक्षा कार्यक्रममा तोकेबमोजिम कम्तिमा ३ पटक पोष्टनेटल केयर सेवा लिएका नवजात शिशुहरू,
- (घ) बुँदा क, ख र ग को मापदण्ड पूरा गरी मोलुङ गाउँपालिका भित्र जन्म भएका वा मोलुङ गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट सुरक्षित प्रसूतिको लागि रेफर भएका गर्भवति आमाबाट जन्म भएका नवजात शिशुहरूलाई मात्र खातामा रकम उपलब्ध गराईने छ,
- (ङ) यो कार्यविधि लागू भएपश्चात यस मोलुङ गाउँपालिकाले एक दम्पतिको आमाबाट वढिमा २ पटक मात्र प्रसूति भई जन्म भएको शिशुलाई यो सुबिधा प्रदान गर्ने छ तर कुनै आमाबाट एक पटकमा एक वा एक भन्दा बढि शिशु जन्मेमा पनि यो सुबिधाबाट बञ्चित हुने छैन ।

परिच्छेद ४

रकम वितरण प्रक्रिया

५. आवश्यक कागजातहरू:

१. बच्चा जन्मिएको ३५ दिनभित्र निम्न कागजात सहित मोलुङ गाउँपालिकामा अनुसूचि १ बमोजिमको निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (क) जन्म दर्ताको प्रमाण पत्र तथा वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र,
- (ख) स्थानीय स्वास्थ्य चौकीको सिफारिस पत्र,

- (ग) अभिभावकको नागरिकताको प्रतिलिपि,
(घ) गाउँपालिकाले तोकेको बैंक खाताको चेकको प्रतिलिपि ।

२. दफा ५ (१) अनुसार प्राप्त निवेदनको आधारमा गाउँपालिकाले नवजात शिशुको नोमिनल खातामा रू.५,०००।- (अक्षेरूपी पाँच हजार मात्र) रकम जम्मा गरिनेछ ।

६. सिफारिस समिति:

१. नवजात शिशुको खातामा रकम जम्मा गर्नको लागि देहाय बमोजिमको सिफारिस समिति रहनेछ:

- (क) संयोजक:- गाउँपालिका अध्यक्ष,
(ख) सदस्य:- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
(ग) सदस्य:- स्वास्थ्य शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधि
(घ) सदस्य:- महिला तथा बालबालिका प्रमुख वा प्रतिनिधि
(ङ) सदस्य सचिव:- प्रशासन शाखा प्रमुख

२. दफा ६ (१) बमोजिमको समितिको बैठक महिनामा १ पटक बस्नेछ तर उक्त समितिको बैठक महिनाको २ पटक वा सो भन्दा बढी आवश्यकता अनुसार बस्न रोक लगाएको मानिने छैन ।

३. दफा ५ (१) अनुसार प्राप्त निवेदनको दफा ६ (१) को समितिले मूल्यांकन गरी रकम जम्मा गर्न सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

४. **बैठक भत्ता:** समितिका संयोजक वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए वापत बैठक भत्ता कानून बमोजिमको रकम गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद ५

प्रतिवेदन तथा अभिलेख

७. मोलुङ गाउँपालिकाबाट त्रैमासिक र बार्षिक रूपमा बितरण भएका नवजात शिशुको नोमिनल खातामा जम्मा भएको रकमको विवरण मोलुङ गाउँपालिकाको कार्यपालिका बैठक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । साथै यसको विवरण मोलुङ गाउँपालिकाको वेवसाईट तथा सूचना पार्टीबाट प्रकाशित गरिनेछ ।

परिच्छेद ६

खाताको रकम सञ्चालन सम्बन्धि व्यवस्था

८. नवजात शिशुको नाममा गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराईएको आर्थिक सहायता बापत् को रू. ५,०००।- निजको उमेर १६ बर्ष पुरा नभए सम्म निकाल्न नमिल्ने गरि वित्तिय संस्थाहरुले सहजिकरण गर्नुपर्नेछ ।
९. नवजात शिशुको खातामा जम्मा भएको रकम कुनै कारणबस बच्चाको असामयिक निधन भएमा निजको संरक्षक वा अभिभावकले उक्त रकम परिचालन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ७

लेखापरिक्षण सम्बन्धि व्यवस्था

१०. नवजात शिशूको नाममा गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराईएको आर्थिक सहायताको लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ८

कार्यविधिको व्याख्या संशोधन तथा अनुसूची थपघट

११. यस कार्यविधिको आवश्यक व्याख्या, संशोधन तथा अनुसूची थपघट गाउँ कार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १

परिच्छेद ४ को दफा ५ सँग सम्बन्धित

गाउँपालिकालाई पेश गर्नु पर्ने निवेदन

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
मोलुङ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
प्राप्चा, ओखलढुंगा ।

बिषय:- खातामा रकम जम्मा गरी पाउँ ।

प्रस्तुत बिषयमा यस मोलुङ गाउँपालिका वडा नं. .... निवासी .....
को छोरा/छोरी ..... को मिति ..... गते
..... स्वास्थ्य संस्थामा नवजात शिशुको जन्म भएको हुँदा मोलुङ
गाउँपालिका भित्रका नवजात शिशुलाई जन्म पश्चात नोमिनल खाता संचालन सम्बन्धी कार्यविधि -
२०७९ अनुसार तपसिल बमोजिमको खातामा रकम जम्मा गरिदिनु हुन अनुरोध सहित यो निवेदन पेश गर्दछु ।

खातावालाको नाम:

खाता नं.

बैंकको नाम:

.....
निवेदक

आज्ञाले :

सरोज थापा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत